

Motion till riksdagen 2013/14:N360

av **Kent Persson m.fl. (V)**

Landsbygden

1 Innehållsförteckning

2	Förslag till riksdagsbeslut	2
3	Inledning	4
4	Statens ansvar för landsbygdsfrågorna.....	4
4.1	Samordna landsbygdsfrågorna i Regeringskansliet.....	4
4.2	Sprid statliga myndigheter till fler orter	5
5	Infrastrukturen är en nyckelfaktor	5
6	Offentlig och privat service på landsbygden	5
6.1	Servicekontor	5
6.2	Likvärdig postservice i hela landet.....	6
6.3	Landsbygden behöver bra polisservice	6
6.4	Lanthandel och drivmedel.....	7
6.5	Konsekvensen av privatiseringar och uppbyggnad av statliga monopol	7
6.6	Kompetensförsörjning.....	7
7	Företagande och boende på landsbygden.....	8
7.1	Landsbygden behöver småföretagen	8
7.2	Företagens kapitalförsörjning.....	8
7.3	Ökad mångfald ger tillväxt.....	8
8	Banker och betalningar på landsbygden.....	9
8.1	Lokala sparbanker	9
8.2	Kontanthantering.....	9
9	Gröna näringar ger jobb	10
9.1	Satsa på turismen	10
10	Vård och läkemedel i hela landet	11
10.1	Glesbygdsmedicin.....	11
10.2	Mobila vårdteam	11
10.3	Apotek.....	12
11	Kulturen	12
12	Utökad nordiskt samarbete.....	12

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör få i uppdrag att samordna alla landsbygds- och regionalpolitiska frågor i Regeringskansliet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statliga myndigheter bör spridas till fler orter i Sverige.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lokala servicekontor.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Posten ska ge service av likvärdig kvalitet i hela landet.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag som säkerställer kommersiell service för landsbygdsbefolkningen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör tillsätta en utredning som utvärderar vad privatiseringar och uppbrytning av statliga monopol har haft för konsekvenser för landsbygden.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en personalförslagskommission med uppdrag att föreslå åtgärder och insatser för att klara personalförsörjningen inom välfärdssektorn i hela landet.³
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lokala sparbanks.³
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning för att säkerställa att medborgare och företag på ett rimligt sätt kan utföra betalningar och andra ekonomiska transaktioner med olika typer av betalningsmedel även på landsbygden.²
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ges i uppdrag att snarast återkomma med en långsiktig strategi med förslag till åtgärder som syftar till en mer miljömässigt hållbar landsbygdsutveckling.⁴
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen så att den uppnår samma status som andra branscher.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ges i uppdrag att skyndsamt ta fram förslag för att garantera hela landets befolkning tillgång till vård och läkemedel.⁵
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillgång till god kultur oavsett var man bor i landet.⁶
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en gemensam nordisk infrastrukturpolitik samt landsbygds- och regionalpolitisk utveckling.⁷

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 3 hänvisat till KU.

² Yrkandena 4 och 9 hänvisade till TU.

³ Yrkandena 7 och 8 hänvisade till FiU.

⁴ Yrkande 10 hänvisat till MJU.

Fel! Okänt namn på

⁵ Yrkande 12 hänvisat till SoU.

⁶ Yrkande 13 hänvisat till KrU.

⁷ Yrkande 14 hänvisat till UU.

3 Inledning

De regionala skillnaderna ökar nu på ett alarmerande sätt. Vi måste skapa likvärdiga villkor för landets medborgare. Om vi ska hålla ihop och skapa tillväxtförutsättningar i hela Sverige måste vi ha samma grundläggande förutsättningar oavsett var vi bor. En god landsbygdsutveckling behövs för landsbygdens egen skull, men även för att där finns en stor utvecklingspotential som kan komma hela samhället till gagn.

Trots ambitiöst och stundtals stort ekonomiskt stöd till regionalpolitisk utveckling har det ännu inte skapats likvärdiga förutsättningar för att ge alla områden – såväl landsbygdsdistrikt som tätortsmiljöer – samma chanser inför framtiden. Den strategi som använts har i stort sett gått ut på att via kortsiktiga statliga bidrag försöka kompensera de klyftor som marknadskrafterna skapat.

Resultatet har blivit att en majoritet av landets kommuner minskar i befolkning och tappar såväl offentlig som kommersiell service. Framtidens arbetsmarknad riskerar att få än större problem om inte ett övergripande ansvar tas för personalförsörjningen. Livsvillkoren försämras och det blir allt svårare att bo, bedriva verksamhet och arbeta på landsbygden.

Vänsterpartiet vill se en politik för att hela Sverige ska leva. I denna motion presenteras en strategi som bygger på utvecklad samverkan, ökat regionalt inflytande och ett tydligt ansvar för staten att se till att samhällsservicen fungerar samt att de krafter som finns lokalt och regionalt tas till vara. Vänsterpartiet har en heltäckande politik för landsbygden och våra förslag gällande bostäder, miljö, rovdjur, skola, trafik, skog och gruvnäring tas upp i särskilda motioner.

4 Statens ansvar för landsbygdsfrågorna

4.1 Samordna landsbygdsfrågorna i Regeringskansliet

Vänsterpartiet vill bidra till att ta tillvara den kreativitet och folkliga handlingskraft som finns i landet. Vi vill också demokratisera den regionala utvecklings- och landsbygdspolitiken. Det handlar om makt och fördelning av resurser, men också om att mobilisera utvecklingskraften överallt i landet. Landsbygdens människor är i mångt och mycket kreativa mångsysslare. Detta vill vi ta vara på genom en politik som kan ge de människor som bor på landsbygden möjligheter att bevara och utveckla sina bygder.

Staten måste emellertid ta sitt fulla ansvar för landsbygdens utveckling. Regionernas framtid beror i hög grad på vilka insatser staten beslutar om på flera olika politikområden. Ansvaret för landsbygds- och regionalpolitiken ligger i dag på flera departement. Detta är olyckligt. Vi menar att en bättre samordning av alla politikområden som rör landsbygdens utveckling är helt nödvändigt. Regionalpolitiska konsekvenser för landsbygden vad gäller nya lagar, reformer och förändringar av myndigheternas organisation eller upp-

Fel! Okänt namn på

drag bör alltid redovisas. Regeringen bör därför få i uppdrag att samordna alla landsbygds- och regionalpolitiska frågor i Regeringskansliet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4.2 Sprid statliga myndigheter till fler orter

Genom utlokalisering av statliga myndigheter till olika delar av Sverige kan hela landets resurser och kompetens tas till vara. Det ger arbetstillfällen och kan bidra till en positiv utveckling för mindre orter på landsbygden. Statliga myndigheter bör därför spridas till fler orter i Sverige. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Infrastrukturen är en nyckelfaktor

Satsningen på den nationella infrastrukturen för kommunikationer har nu tydligt visat sig vara allt mer otillräcklig. Utvecklingen måste brytas för hela samhällets skull, men särskilt om vi inte för alltid ska cementera de i dag ökande regionala skillnaderna. Därför måste infrastrukturanlagen utökas. Landsbygdens behov av järnväg och väg är en ödesfråga. Många banor är direkt hotade av nedläggning p.g.a. många års försummelse. Landsbygden har stort behov av bra kommunikationer för framtida utveckling. Att rusta upp järnvägen leder också till fler jobb och minskad miljöpåverkan. Det behövs också en satsning för att utveckla kollektivtrafiken på landsbygden och öka stödet till bredbandsutbyggnaden.

I Vänsterpartiets förslag till infrastruktursatsningar 2014–2020 avsätter vi resurser för upprustning och drift av de lågtrafikerade banorna, vilket skulle innebära att ingen bana behöver läggas ned. Även om dessa banor inte alltid används i dag är det ett stort resursslöseri att avskaffa redan befintlig infrastruktur. I stället borde vi se värdet av att försöka utnyttja en infrastruktur som vi redan har betalat för. Vi behöver ett ekologiskt hållbart transportsystem och här utgör järnvägen ett modernt, effektivt och miljövänligt sätt att förflytta både gods och människor på. Att i det läget göra sig av med järnvägskapacitet är helt fel väg att gå. När det gäller vägar prioriterar vi underhåll av vägars bärighet och tjälsäkringen av vägar.

6 Offentlig och privat service på landsbygden

6.1 Servicekontor

Medborgare och företag har rätt att få del av offentlig service på ett likvärdigt sätt oavsett om man bor i tätort eller på landsbygden. Men på landsbygden har den offentliga servicen monterats ned på ett katastrofalt sätt under 2000-talet. På många håll i landet måste man resa milstals för att få hjälp av en tjänsteman

med sitt problem. Vänsterpartiet menar att det på sikt behöver byggas upp kompletta servicekontor i varje kommun där det finns behov av det för att samordna statlig, kommunal och privat service. Där vill vi samla Arbetsförmedlingens, Försäkringskassans och delar av kommunernas service i gemensamma utrymmen på lokal nivå. Resurserna ska användas gemensamt. Här finns det stora besparingsmöjligheter. Kontoren kan kompletteras med servicepunkter i vissa orter utanför centralorten. Vi vill skapa en ny anda av samverkan mellan stat och kommun där servicekontorens aktörer kan samsas med kommunal verksamhet för att ge enhetlig och samlad service till medborgarna. Regeringen bör ge tydliga direktiv till de statliga myndigheterna att samarbeta över myndighetsgränserna och med kommunerna för att ge medborgarna den service de har rätt till. Vidare bör regeringen ändra de statliga affärsdrivande verkens ägardirektiv så att de kan vara verksamma inom den kommersiella service som drivs på landsbygden. På så sätt kan den kommersiella och offentliga servicen i samverkan stärka den långsiktiga ekonomiska bärkraften inom området service på landsbygden. Vi anslår 50 miljoner kronor per år under UO25 till kommunerna under fem år till försöks- och utvecklingsverksamhet i enlighet med Högdahls utredning om servicekontor, lokala, fasta och mobila servicepunkter (SOU 2009:92 ”Se medborgaren – för en bättre offentlig service”). Finansieringen till myndigheterna ska ske genom att en andel av deras berörda förvaltningsanslag öronmärks för utvecklingen av gemensamma servicekontor. Regeringen bör i ett särskilt beslut ge statliga myndigheter i uppdrag att medverka i utvecklingsarbetet på de orter som har utsetts att medverka i försöks- och utvecklingsverksamhet. Resultatet av försöks- och utvecklingsverksamheten ska sedan ligga till grund för en framtida arbetsinriktning för att garantera likvärdig service för alla medborgare. Vad som ovan anförts om lokala servicekontor bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.2 Likvärdig postservice i hela landet

En grundläggande samhällsservice är en fungerande postverksamhet. Många företag är för sin verksamhet helt beroende av en hög och jämn nivå på postservicen. Om detta inte kan garanteras står såväl konkurrensneutralitet som arbetstillfällen på landsbygden på spel. Därför ska Posten ha i uppdrag att ge god service av likvärdig kvalitet till alla enskilda medborgare och företag i hela landet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.3 Landsbygden behöver bra polisservice

Polisens närvaro är en fråga som är viktig för hela landet. Det handlar inte enbart om att förebygga, beivra och utreda brott utan också om att ge service. Det är till polisen du ska vända dig för att få ett nytt pass, för att söka ett antal tillstånd såsom tillstånd för offentlig sammankomst, marknader och mycket annat. I vår motion 2013/14:Ju316, Polisen, har Vänsterpartiet därför ett antal

Fel! Okänt namn på

förslag angående en tryggad polisförserjning i hela landet samt ett förbättrat nordiskt samarbete i gränsområden med polisbrist.

6.4 Lanthandel och drivmedel

Vänsterpartiet vill också stärka den lokala kommersiella servicen på landsbygden. Lanthandeln har en nyckelfunktion för bygdernas attraktivitet och utveckling. I dag ger de stora grossisterna så dåliga villkor till lanthandlarna att dessa inte kan konkurrera på likvärdiga villkor. Grossisterna tar inget som helst ansvar för att medborgare ska kunna få tillgång till rimlig service med dagligvaror även på mindre orter. Det finns behov av ett logistikstöd för lanthandeln som kompenserar för sämre geografiskt läge och mindre volymer av varor. Vänsterpartiet menar att regeringen bör ta initiativ till åtgärder som ger förutsättningar för en fungerande dagligvaruhandel även på landsbygden.

De mackar som finns kvar på landsbygden står inför liknande problem som lanthandeln. De stora bensinbolagen inskränker sin service och ställer allt hårdare krav på volym. Norge har genom flexibilitet och påhittighet lyckats hejda utvecklingen mot färre mackar i många landsbygdsdistrikt. Vi kan konstatera att marknadskrafterna inte har något som helst intresse eller ansvar för en stor del av landsbygdsbefolkningens behov av drivmedel. På landsbygden, där kollektivtrafiken är begränsad, behövs bilen för att människor ska kunna resa till arbete och fritidsaktiviteter och det måste finnas möjlighet att tanka drivmedel inom rimliga avstånd. Därför avsätter vi i vår budgetmotion (2013/14:Fi254) 50 miljoner kronor i form av ett mackstöd och utveckling av lanthandeln. Regeringen bör skyndsamt återkomma med förslag som säkerställer kommersiell service för landsbygdsbefolkningen enligt ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.5 Konsekvensen av privatiseringar och uppbyggnad av statliga monopol

När statliga monopol bryts upp och privatiseringar genomförs får det ofta långtgående konsekvenser för landsbygden. Ett exempel från de senaste åren är avregleringen av apoteksverksamheten, vilket Vänsterpartiet behandlar i motion 2013/14:So214, Apoteket. Regeringen måste skyndsamt tillsätta en utredning som utvärderar vad privatiseringar och uppbyggnad av statliga monopol har haft för konsekvenser för landsbygden. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.6 Kompetensförserjning

Kompetensförserjning kommer att bli ett växande problem i hela Sverige och särskilt på landsbygden. I vår motion 2013/14:Ub394, Högskola och universitet, föreslår Vänsterpartiet att avskrivning av delar av studielånen i områden

med stora rekryteringsproblem bör utredas. En sådan reform samt andra utbildningssatsningar är viktiga åtgärder för att trygga kompetensförsörjningen, men även andra vägar måste prövas. Därför bör regeringen tillsätta en personalförsörjningskommission med uppdrag att föreslå åtgärder och insatser för att klara personalförsörjningen inom välfärdsverksamheterna i hela landet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7 Företagande och boende på landsbygden

7.1 Landsbygden behöver småföretagen

Företagen och jobben är helt avgörande för landsbygdens framtid. Staten måste ta ett övergripande ansvar för en rad åtgärder som säkrar att företag kan starta, växa och leva vidare. På landsbygden kommer t.ex. generationsväxlingen att leda till stora problem om inget görs för att underlätta för företagare att överföra sina verksamheter till unga entreprenörer. Almi har fått i uppdrag att informera och ge företag rådgivning angående generationsväxling. Riksdagen har fattat ett bra beslut i frågan, men Almi behöver en förstärkning för ändamålet några år framöver för att kunna fokusera särskilt på denna fråga. Vi avsätter medel för detta i vår budgetmotion (2013/14:Fi254).

För mindre företag kan ansvaret för de anställdas sjuklön under de första 14 dagarna innebära problem och riskerar att vara en tröskel för att våga nyanställa. Det gör också att personer med en sjukdomshistoria kan få det svårare att få ett arbete. I vår motion 2013/14:N223, Bättre villkor för småföretag, föreslår vi därför att företag med upp till 10 anställda helt ska slippa sjuklöneansvar och de med 11–15 anställda delvis omfattas av en sådan reform.

7.2 Företagens kapitalförsörjning

Kapitalförsörjningen är ofta ett stort problem för småföretagare, inte minst vid nystart av företag. Vänsterpartiet menar att möjligheten till statligt riskkapital bör skapas även för småföretag i landsbygd. Undersökningar visar att särskilt två problem finns när småföretag på landsbygden behöver skaffa kredit. Det ena är att fasta objekt, som fastigheter, har så låga värden att det är svårt att belåna dem för annan verksamhet. Det andra är att ju längre från kreditgivare småföretagaren befinner sig, desto svårare är det att skaffa kredit. För att underlätta kapitalförsörjningen på landsbygden föreslår vi i vår budgetmotion (2013/14:Fi254) ökade anslag för bl.a. Almi. Centralt i sammanhanget är också de lokala sparbankernas möjligheter att verka och konkurrera på landsbygden, vilket vi tar upp i ett senare avsnitt.

Fel! Okänt namn

7.3 Ökad mångfald ger tillväxt

Mångfald är en viktig faktor för tillväxt. Mångfald ger dynamik, lockar till sig människor och ökar möjligheterna för en kreativitet som kan resultera i en större bredd inom kultur och näringsliv. Det är viktigt att sträva efter ett välkommande samhällsklimat, mötesplatser och lika behandling.

8 Banker och betalningar på landsbygden

8.1 Lokala sparbanker

Vänsterpartiet stöttar utvecklingen av fler bankkontor. Här är de lokala sparbankerna centrala och deras möjlighet att konkurrera på samma villkor som de stora affärsbankerna. Det kan de inte i dag. Landsbygden behöver banker med lokal närvaro, stor personkännedom och samhällsengagemang. Vi ser gärna att Sverige följer Norges exempel med lokala banker. En översyn av banklagstiftningen och regelverk är nödvändiga för att minska de administrativa bördorna för små lokala sparbanker. Bankkonkurrensen behöver också breddas för att människor ska få större möjlighet att välja alternativ till de stora affärsbankerna och därför vill vi se över möjligheten till statligt uppstartsstöd till lokala banker. Därutöver behövs stärkta möjligheter till kapitalisering av lokala sparbanker. Det som ovan nämns om lokala sparbanker bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

8.2 Kontanthantering

Betalningar och andra ekonomiska transaktioner är något som alla medborgare och företag utför dagligen. Det är därför av största vikt att betalningssystem fungerar i hela landet för många olika behov. I dag saknas ett statligt ansvar och det finns inte längre någon statligt ägd bank som kan ha en särskild roll för detta.

I Vänsterpartiets motion 2013/14:Fi201, Bankernas kontanthantering, tar vi upp frågan om den alltmer accelererande trenden med kontantlösa bankkontor. I motionen föreslås därför att bankerna åläggs att upprätthålla en viss kontanthantering. Detta är av största vikt på landsbygden där avstånden redan är stora och där det kan ställa till stora problem för privatpersoner som har behov av kontanter och tex butiker som får svårt att hantera sina dagskassar.

Det är inte bara inom banksektorn som kontanter i allt högre utsträckning inte längre accepteras, även inom andra samhällssektorer blir detta vanligare. Det finns också exempel på offentliga verksamheter som slutat ta emot kontanter som betalning. Det här ställer till problem för människor som av olika skäl inte kan eller inte vill använda andra betalningsmedel. Det bör snarast utredas hur man kan säkerställa att medborgare och företag på ett rimligt sätt kan utföra betalningar och andra ekonomiska transaktioner med olika typer av

betalningsmedel även på landsbygden. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

9 Gröna näringar ger jobb

Många av de framtida jobben finns inom de gröna näringarna. Utveckling av de gröna näringarna ger förutsättningar för inflyttning och utveckling av landsbygden. För Vänsterpartiet är miljö- och klimatpolitiken samt turismen intimt förbundet med möjligheten till utveckling av svensk lands- och skogsbygd.

Ökad användning av bioenergi och förädling av skogsråvaran samt ekoturism och attraktiva boendemiljöer ger förutsättningar för inflyttning och utveckling av landsbygden. Vänsterpartiets energipolitik bygger på att kärnkraften ska avvecklas och ersättas av förnybar energi i stor skala. En politik som främjar ökad användning av bl.a. bioenergi och förädling av skogsråvaran gynnar landsbygden i allmänhet och skogsbygderna i synnerhet.

Möjligheten till landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) bör utnyttjas för utveckling i områden med mycket stränder och lågt exploateringsstryck. Detta måste ske på ett sådant sätt att det inte hindrar det rörliga friluftslivet och allmänheten från att ha tillgång till hela sjön och hela strandremsan.

Vänsterpartiet vill underlätta för människor att få tillgång till närproducerad, hälsosam och miljövänligt producerad mat. Vi ser en stor potential inom lokal livsmedelsförädling och småskaligt mathantverk. En miljöanpassad upphandling i offentlig sektor gynnar lokalproducerade och ekologiska livsmedel och skapar jobb lokalt. En förenkling av regelverket för småskalig livsmedelsproduktion och servering skulle underlätta för landsbygdens småföretag.

En ny medvetenhet – utifrån klimat-, hälso- och miljöhänsyn – ställer nya krav på bl.a. kommunal upphandling. Det vore önskvärt med en förändring av lagen om offentlig upphandling för att erbjuda större möjligheter att upphandla ekologiskt hållbart och närproducerat med höga krav på djurskydd. Vi vill kraftsamla för en hållbar livsmedelsproduktion i Sverige; vi vill se ”Sverige – det hållbara matlandet”. Detta utvecklar vi i motion 2013/14: MJ300, Sverige – det hållbara matlandet. Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att snarast återkomma med en långsiktig strategi med förslag till åtgärder som syftar till en mer miljömässigt hållbar landsbygdsutveckling. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

9.1 Satsa på turismen

Turismen har stor betydelse för hela landet. Branschen har under ett flertal år växt och fått allt större betydelse som en av flera tillväxtmotorer. Sverige är ett land som på många sätt lockar besökare från när och fjärran. Landsbygden erbjuder särskilt goda förutsättningar för ekoturism. Detta är positivt och vi

Fel! Okänt namn på

kan med glädje se att nya nischade satsningar inom ekoturism, t.ex. att bo på lantgård, är framgångsrika och detta gynnar landsbygden. Kopplingen till lokalproducerad mat ser vi också i allt större utsträckning.

Vänsterpartiet vill satsa på besöksnäringen. Speciellt måste fjäll- och landsbygdsturismen uppvärderas och ses som en viktig näring ur ett regionalpolitiskt perspektiv och få en större del av de framtida infrastruktursatsningarna. Staten bör i samarbete med kommuner, föreningar och företag ta ett ökat ansvar för att locka besökare till hela Sverige. Regeringen bör därför lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen så att den uppnår samma status som andra branscher. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

10 Vård och läkemedel i hela landet

Vänsterpartiets grundsyn är att tillgången till vård ska ske utifrån behov och inte vara beroende av plånbokens storlek. Därför vill vi hålla marknad och vinstintressen utanför. Samhället måste stå som garant för en likvärdig vård och omsorg. För att säkra tillgången på vård och omsorg också i befolknings-svaga områden krävs att vi solidariskt via skattesystemet tillför nödvändiga resurser.

Kommunernas roll inom hälso- och sjukvården måste stärkas. Hela hem-sjukvården, även den i ordinärt boende, bör vara ett obligatorisk kommunalt ansvar. Det är viktigt att det även finns tillgång till distriktssköterskor på landsbygden. Vänsterpartiet anslår i sin budgetmotion (2013/14:Fi254) en betydande resursförstärkning till satsningar på bl.a. äldreomsorgen.

10.1 Glesbygdsmedicin

Glesbygdsmedicin är ett begrepp som vuxit fram under senare år. Det innefattar en rad kunskapsområden och metodutveckling som syftar till att kompensera för avståndsproblematik och upprätthålla den bredare kompetens som är nödvändig då befolkningsunderlaget är litet och avstånden stora. Det betyder ett utvecklat och fördjupat närvårdskoncept. Vänsterpartiet föreslår därför i sin budgetmotion (2013/14:Fi254) en satsning på 20 miljoner kronor för att utveckla glesbygdsmedicinen och där det ingår att norra sjukvårdsregionen får ett nationellt uppdrag.

10.2 Mobila vårdteam

Mobila vårdteam är ett sätt att erbjuda kvalificerad vård i hemmet i stället för att patienter uppsöker eller läggs in på sjukhus och liknande. Mobila vårdteam finns inom en mängd områden, t.ex. palliativ vård, psykiatrisk vård eller demensvård, och ser därför väldigt olika ut. Det finns också olika lösningar i

olika delar av landet och särskilda behov finns på landsbygden. Vänsterpartiet föreslår i sin budgetmotion (2013/14:Fi254) ett stimulansbidrag på 80 miljoner kronor per år till landsting och regioner för att inrätta mobila vårdteam där inriktningen är öppen och bestäms av landstingen själva.

10.3 Apotek

Vänsterpartiet anser att tillgången till läkemedel ska säkras även på landsbygden. Vänsterpartiet var motståndare till att apoteksmonopolet privatiserades. Att tro att marknadskrafterna ska ta ansvar för att landsbygd och glesare landsbygd ska ha tillgång till medicin är att blunda för verkligheten och att inte ta sitt politiska ansvar. Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att skyndsamt ta fram förslag för att garantera landsbygdsbefolkningen den service som nämns ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

11 Kulturen

Kulturen har en given roll även för landsbygden. En ort med rikt och varierat kulturliv genererar engagemang och trivsel för medborgare, men även för besökare och turister som vill ta del av den. Vänsterpartiet värnar därför ett rikt kulturliv för landsbygdskommuners framtida utveckling. Teater och dans ska finnas i hela landet där den regionala spridningen är ett nationellt ansvar och staten måste garantera finansieringen. Digitalbio i hela landet bör främjas, så att även mindre orter kan ta del av den bredd i filmtubudet som finns i de större städerna.

En annan viktig fråga för Vänsterpartiet är kultur- och musikskolorna som ska finnas över hela landet, hålla en god kvalitet och vara tillgängliga för alla, oavsett var i landet man bor. I Vänsterpartiets budgetalternativ föreslås en satsning på maxtaxa i kulturskolan, som ett led i att öka tillgängligheten.

Vad som ovan anförts om tillgång till god kultur oavsett var i landet man bor, bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

12 Utökat nordiskt samarbete

Vänsterpartiet ser en stor potential i att utveckla det nordiska samarbetet över landgränserna. Vi vill utveckla en nordisk samverkan inom regionalpolitiken, framför allt med våra grannländer Norge och Finland. Vi har mycket gemensamt och skulle alla tjäna på att utveckla samarbetet inom ett flertal områden såsom infrastruktur, forskning, kapitalförsörjning för landsbygden, arbetsmarknad och service. Därför vill vi att Sverige tar de initiativ som behövs för att utveckla en regionalpolitisk samverkan mellan de nordiska länderna.

Fel! Okänt namn på

Konkret och omfattande samverkan mellan länderna är särskilt angelägen i fråga om infrastruktur, service, utbildning, arbetsmarknad, hållbar livsmedelsproduktion och finansiella system.

Vänsterpartiet föreslår att vi skapar en nordisk infrastrukturpolitik där man bygger gemensamt finansierade, ägda och drivna vägar, järnvägar, flygplatser och bredband.

Ett djupare samarbete mellan de nordiska ländernas utbildningsväsen bör etableras. En samverkan på nordisk nivå mellan regionala högskolor kring landsbygdsutveckling kan på sikt bidra till att bygga upp nya näringar och stärka småföretag i de regioner som har störst utvecklingsbehov.

Vi vill underlätta för arbetstagare som bor i ett nordiskt land, men som arbetar i ett annat. Vänsterpartiet föreslår därför att detta utreds, bl.a. genom att se över gemensamma avtal mellan de nordiska länderna som berör detta område.

Livsmedelsproduktionens påverkan på klimatförändringarna, gällande såväl produktion som transporter, är väl känt. Vänsterpartiet föreslår därför att Nordiska rådet tar fram en ur miljösynpunkt hållbar nordisk livsmedelsstrategi så att vi i större omfattning blir självförsörjande och mindre beroende av import.

Vänsterpartiet föreslår att de nordiska lokala sparbankerna och andelsbankerna ges möjligheter att stärka småföretagen och deras utveckling i regioner utanför de nordiska tätortsregionerna. Vi vill låta utreda en gemensam nordisk kompetensbank för de lokala banker som finns i Norden, detta för att stärka landsbygdsutvecklingen, finansieringen av nya jobb och företag samt för att öka bankkonkurrensen. Regeringen bör skyndsamt ta initiativ till en kontinuerlig dialog med våra nordiska grannländer om utökad samverkan för framtida landsbygds- och regionalpolitisk utveckling enligt vad som anförts ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 3 oktober 2013

Kent Persson (V)

Torbjörn Björlund (V)

Siv Holma (V)

Lena Olsson (V)

Jens Holm (V)

Hans Linde (V)